

STRÁŽNÝ VRCH

vychází příležitostně při Pravoslavné církevní obci v Rumburku
č. 1/2013

OBSAH:

Hledali Boha, našli starce (o glinských starcích v Gruzii).....	1
Duchovní poučení o Gabriela /Urgebade/ (z knihy Diadem starce).7	
Svatí otcové o pokání.....	8

Hledali Boha, našli starce

(z rozhovoru A.Nikiforové se schiigumenií Jelisavetou o glinských starcích v Gruzii)

Následující rozhovor obsahuje vzpomínky schiigumenie Jelisavety (Orlovové) na starce Glinské poustevny, jednoho z nejvýznamnějších monastýrů předrevolučního Ruska, kteří našli útočiště při chrámu svatého blahověřného knížete Alexandra Něvského v Tbilisi poté, co byl v roce 1961 monastýr (podruhé) uzavřen. Jmenovitě se její vzpomínky týkají metropolitů tetrickarojského Zinovije, v schimě Serafima (Mažuga, + 1985) a schiarchimandritů Serafima (Romancova, + 1976), Andronika (Lukaše, + 1974) a Vitalije (Sidorenka, + 1992).

Glinská poustevna před revolucí

Mátuško Jelisaveto, nejsvětější patriarcha-katolikos Ilja II. kdysi nazval chrám Alexandra Něvského „dceřinnou církví“ Glinské poustevny. Jak se stalo, že se starci tohoto monastýru ocitli v Tbilisi?

Vladyka Zinovij (Mažuga) byl odchovancem Glinské poustevny. Když monastýr v roce 1922 poprvé zavřeli, vladyka Zinovij nějaký čas žil v kavkazských horách, nedaleko Suchumi. Na Kavkazu tehdy žil i otec Serafím (Romancov). Po vyhnání na různých místech se vladyka vrátil do Tbilisi. Stále udržoval styky s Glinskou poustevnou, která byla v roce 1942 znovu otevřena. Přijížděli za ním tamější starci a on navštěvoval je. Když v roce 1961 klášter znovu zavřeli, odjel někdo do Trojice-sergijevské lávry, někdo do Oděsy, někdo do Počájeva. Otec Andronik (Lukaš) a otec Pavlin (Miščenko) přijeli do Tbilisi za vladykou Zinovijem. Otec Serafím (Romancov) žil v Suchumi. Někteří odešli do hor. Tak přijal Kavkaz starce. Věřící z Ruska neustále přijížděli do Tbilisi a stávali se jejich duchovními dětmi. Jak by ne, vždyť my se také snažíme navštěvovat své rodiče, vidět je. Tak také oni, jako ke svým rodičům, přijížděli do Tbilisi ke glinským starcům. Proto také nazývali chrám Alexandra Něvského „dceřinnou církví Glinské poustevny“, přestože zde nebyli pouze glinští starci, ale také mniši z jiných zavřených monastýrů – z Krasnogorského, z jižního Ruska, středního). Obvykle pracovali v průmyslu nebo jako zdravotní bratři v nemocnicích, přicházeli se do chrámu modlit.

jeromonach Serafím (Romancov), schiarchimandrita Serafím (Amelin) a schiigumen Andronik (Lukaš) v 50. letech

Jakého ducha měli tito starci? Mnozí dnes hledají starce a bývají zklamáni?

My jsme hledali Boha a našli jsme starce. Dnes lidé hledají ne Boha, nýbrž starce, hledají lidi! Když lidé přijížděli k otci Vitaliji, říkali někdy: „Otče Vitaliji, sláva Bohu, našli jsme vás.“ A on jim odpovídal: „Vy jste mne nenašli, ale já se modlil k Bohu a Hospodin vás vybral.“ To znamená – poslal vás za mnou. Je třeba se modlit, prosit, a Hospodin sám pošle starce. Samozřejmě, dnes je taková doba – lidem je velmi těžko. „Ubývá svatosti“, jak obvykle říká vladyka Nikon Ipecký. Veškerá ta současná telefonizace, kompjuterizace působí na lidskou mysl. Světitel Ignatij (Brjančaninov) ve svém „Přínosu mnišstvu“ velmi dobře popsal zmatení naší doby i to, jak nepřítel bude lidi zbavovat lásky a víry. Lidé budou spěchat, hledat, ale co?!

Tedy, ne že by nebyli starci, spíše je málo nás, skutečných věřících?

Samozřejmě, „ubývá svatosti“! Není té plamenné víry, jakou měli naši starci.

A jaká byla víra starců a skutečných věřících dříve?

Dávali mi požehnání pozorovat život schimnic. A já jsem viděla, jak silná byla jejich víra! Mám k nim daleko. Viděla jsem i víru starců. Otec Vitalij v posledních dnech, v posledních minutách nemohl mluvit, ale jaká v něm byla síla! Plně se odevzdal Bohu, vroucně se modlil. Báťušku Andronika nazývali „blesk“ - takovou měl

Za Chruščova v Rusku znovu začalo pronásledování Církve. Jak tomu bylo v Gruzii?

Zde byla situace lepší. Požehnaná Gruzie, první léno Matky Boží, přijala starce k sobě.

Jak jste se vy dostala k „dceřinné církvi Glinské poustevny“?

Roku 1975 mi požehnal přijet otec Serafím (Romancov). Můj bratr, diákon, a sestra, schimonachyně Varvara, jezdili do Glinské poustevny. Bratr sloužil v Taganrogu a taganrogští udržovali vztah s glinskými. Sestra žila v horách u otce Vitalije. A tak jejich prostřednictvím jsem ve svých 24 letech přijela. Mnišský postřih mi udělil otec Vitalij. Později mne Hospodin uznal za hodnou být u posledních okamžiků jak vladyky Zinovije, tak otce Vitalije.

archimandrita Modest (Gamov), metropolita Zinovij (Mažuga), schiarchimandrita Serafím (Romancov) a schiarchimandrita Andronik (Lukaš) v 70. letech

sílu Ducha! A dnes... co říci? Ubozí lidé. „Kdo vydrží až do konce, ten spasen bude.“ Je třeba se ubírat střední cestou (to se jako červená nit táhlo jak u otce Vitalije, tak u báťušky Andronika, u vladyky i u otce Serafima). Mít poslušnost, pokoru, spolehnout se na vůli Boží.

V knihách o otci Vitaliji i o vladykovi Zinoviji se hodně mluví o poslušnosti. Je poslušnost zvláště důležitá pro mnichy nebo pro každého člověka?

Má-li světský člověk duchovního otce, tak platí – a nyní se opět vrátím k Brjančaninovi (mám ho velmi ráda) – nejsou žádní špatní starci, jsou jen špatní poslušníci. O tom mluvil i otec Vitalij. Jestliže ses odevzdal do rukou starce, nepřemýšlej o tom, že „není takový, dost silný, špatný modlitebník“. Odevzdej se do vůle Boží. Někdy se nám zdá, že když starce požehnal to, co jsme sami chtěli, tak je to dobrý starce. A když nepožehnal to, co jsme chtěli, už to není „takový“ starce.

Kelie byla zavřená, já už jsem čekala, až vladyka vyjde. Vyšel: „Vladyko, kam požehnáte jít?“ Žehnal. Večer se končila služba: „Vladyko, kam požehnáte?“ Žehnal. A když otec Vitalij žehnal, šli jsme a nepřemýšleli: „To udělám, protože je to snadné, to dělat nebudu, protože je to těžké.“ Tak to u nás nebylo.

Nikdy jste neměli pocit se protivit starcům?

No, někdy ano... (*usmívá se*). Stále k nám jezdili lidé. Jednou začal otec Vitalij jednu ze sester, která přijela, kárat. Ve skutečnosti byl, jak se vyjádřila jedna jurodivá, „vládnětvrdým“. Když někoho káral, nekřičel. Ale v tom okamžiku se zdálo, že by bylo lepší, kdyby se země otevřela a pohltila tě (nejhorší „nadávkou“ vladyky Zinovije bylo: „Máte u mě mínus“. A pokud jsi měla u něj „dva mínusy“, tak to už jsi nebyla člověk!). Takže, otec Vitalij stojí a tu monašku napomíná. A u mě, tehdy světského člověka, v hlavě: „Proč jí tak nadává?“ Báťuška se obrací: „No samozřejmě, jsem takový, makový, pokoj jí nedám, nadávám jí...“ - a nahlas řekl všechny mé myšlenky. A dodal: „A ty snad víš, co se jí honí hlavou?“

Prozorlivost...

Taková prozorlivost. Jednou, když bylo strašné horko, jsme přišli s jednou sestrou, a ta říká: „To je vedro! Pojď, dáme si trochu vína.“ No, sedli jsme si – jeden přípitek, druhý. A ona říká: „To vedro nějak nepře stává., pořád bych pila. Trochu ho naředíme!“ - „Já už si nedám.“ Potom jdeme k otci Vitalijovi. Otevřeme dveře a on – báb, klaní se k nohám: „Hle, pokuseni! Jednu, druhou sklenku – málo. Tak ještě třetí, vodou ředěnou!“ Zopakoval všechna naše slova! Jindy jsme doslova cítili jejich přítomnost. Chápete? S takovými starci jsme žili.

V Glinské poustevně byl otec Andronik „mamka“ a otec Serafim „otec“, protože otec Serafim byl přísný, kdežto báťuška Andronik shovívavý. Ale jeden i druhý byli prozorliví starci vysokého života. Byli milosrdní. A vždycky říkali: „Litujte lidi, nechovejte se k nim přísně. Dnes jsou lidé duchovně nešťastní.“ Dříve byla pevnost, starci, výchova... Nyní je vše otevřené, ale není základ.

Předvídali starci, že se budou obnovovat chrámy, že se lid vrátí k Církvi?

Předvídali, mluvili o tom, ano.

A jak my, současní křesťané, máme žít?

Báťuška Andronik říkal: „Buď tišší než voda a nižší než tráva.“ A ještě: „Poznej sám sebe, boj se sám sebe a to stačí.“ Tak takovými krátkými rčeními.

Když člověk čte o glinských starcích, dívá se, že se doslova na vše žádalo požehnání...

Ale tak to v monastýrech dříve bylo, v Glinské. Staršího prosili a ten: „Kéž Bůh požehná.“ I nás tak vychovávali. Starci nás učili poslušnosti.

A když člověk neposlouchal, trestali?

Trestali?! Napomenout a konec. Otec Vitalij se snažil nedávat epitimie. Protože v případě udělení epitimie, je

třeba, aby ten, kdo ji udělil, ji také sám plnil. „A já“, říkával, „nemohu, tak jak mám potom člověka takovou epitimií trestat?“ Naši starci všechno brali na sebe.

Viděli jste jejich duchovní zápasy?

Oni se především snažili své duchovní zápasy skrývat. Ale přesto něco bylo zjevné i nám. Po nocích obcházel všechny ikony chrámu Alexandra Něvského, modlili se před nimi, zpívali tropar a kondak. To trvalo dvě a půl hodiny. Zatímco báťuška Andronik klade jednu zemní poklonu, otec Vitalij tři. Andronik jednu, Vitalij tři. A Andronik mu říká: „Vitaliji, co je? Chceš na nebe živý vystoupit?“ Byl takový...

A ještě bych chtěla něco říci o poslušnosti. Báťuška Andronik obvykle odpočíval mezi službami přímo zde, modlil se a přijímal lidi v tomto domku, „krestilke“. Jednou přijel otec Serafím. Bere požehnání u vладыky: „Půjdu se podívat za Andronikem.“ Vладыka mu nic neodpověděl (on obecně málo mluvil) a Andronikovi předtím nepožehnal, aby se se Serafímem viděl. Vyplnili bychom my takové poslušensví nebo ne? Otec Serafím přišel ke dveřím: „Modlitbami svatých Otců našich, Pane Ježíši Kriste Bože náš, smiluj se nad námi.“ Andronik mlčí. Strčil do dveří – zavřené. Tehdy říká: „Androniku, vím, že jsi tam, otevři!“ Ten znovu mlčí. Serafím postál, zasmušil se, vладыkovi vše povyprávěl a odešel. Vidíte, jaká poslušnost!

Byl ještě takovýto případ. Když báťuška Andronik odešel k Hospodinu, otec Serafím poslal svoji kelejnicí (Lisu – hrbat'oučká, byla u něho od svých osmnácti let, ještě z Glinské poustevny) s ostatními na hrob báťušky Andronika, aby přinesly trochu země na Grmagelský hřbitov blízko tzv. Tbiliského moře (nazývají ho také „mnišským“, protože je tam pohřbeno mnoho mnichů a kněží). Sestry přišly na hrob, nabraly trochu půdy do celofánového pytlíku a přivezly báťuškově. Když to otec Serafím uviděl: „Co jste to udělaly? Říkal jsem trochu země a vy jste přivezly celý pytel! Když tohle udělá každý, za chvíli ho vykopete. Jeďte zpátky!“ A tak vezly hlínu zpátky. Jiní by se zlobili! Tak nás starci učili pokoře.

Co vám pomáhalo se neurážet?

Když se urážíme, to jen naše vášně v nás planou! I já jsem se urážela, a jak! U otce Vitalije byla kelejnice matka Marie, ta k báťuškově nikoho nepouštěla. A otec Vitalij bral vinu na sebe: „Kvůli mým hříchům vás ke mně nepouštějí.“ A jemu lidé takové hříchy vozili – celé sešity o šestadevadesáti listech!

Jak probíhala zpověď?

Nejprve byla společná, potom individuální. A obvykle otec Vitalij opakoval: „Epitimii na vás nenakládám, nekárám vás. Tak proč se ostýcháte mluvit o svých hříších?“ Bývaly takové případy, že říkal: „Sám za vás budu vyjmenovávat hříchy.“ Různí lidé k němu přicházeli, bral ohled na člověka. Mohl říci: „Mohu ti vyjmenovat tvé hříchy, ale lepší bude, když to uděláš ty.“

Před čím starci varovali své duchovní děti? Jaké hříchy považovali za strašné?

Pýchu a prelest'. Otec Vitalij často opakoval: „Mokré dřevo je nejhorší ze všeho. Hnije. Buď vůbec nehoří nebo shoří hned!“ Zároveň starci vybízeli jít střední, „královskou“ cestou. A kvůli tomu vyprošovat u Hospodina moudrost a dar rozsuzování.

Učili bojovat s hříchy?

Například otec Vitalij, byť je to jeho osobní cesta... vyprávěl, že byl vybíravý, a aby vykořenil vybíravost, kazil jídlo. Byl schopen do bořšče přidat těstoviny, rybu, tkemali (*tradiční gruzínská omáčka ze slivoně tkemali, česneku, čili, koriandru a dalších ingrediencí*), zeleninu, sýr a to celé zajídat sladkým pirožkem.

I vám tohle vařil?

Pořád! Ale když člověk začínal jíst, zdál se mu ten pokrm neobyčejně chutný. Tak taková je poslušnost! Vладыka Zinovij požehnal otci Vitalijovi, aby jej každodenně, alespoň na půl hodiny, navštěvoval. Vždyť vладыka, byť sám byl duchovním starcem, zároveň byl také duchovním synem otce Vitalije. A když otec Vitalij přicházel (v poslední době vладыka jedl již jenom obden), vладыka to, co mu přinášeli, nechával otci Vitaliji. A ten po operaci fakticky neměl žaludek!

A jak to všechno snědl?

Z poslušnosti. Vладыkovi přinesli velký hrnek kávy s mlékem, dvě porce prvního chodu a dvě druhého. Vладыka prstíčkem ukazuje: „Jez!“ A otec Vitalij jí. Tedy vладыkovo. „A teď sněz svoje!“ A snědl svoje.

Když přijížděli poutníci, dávali na stůl jednu velkou mísu a z ní všichni jedli. Někdy se ostýchali, nebo nechtěli případně za otcem Vitalijem „odcházeli“: „Ty, otče Vitaliji, jez.“ A on bral a jedl a přitom nemohl vydržet bolesti žaludku! Některá z mátušek to vidí: „Co to děláš, otče Vitaliji!“ - „Řekli mi 'jez'.“ „V poslušnosti“, říkával, „bývá vždy vše dobré.“

Byla u nás jedna duchovní sestra. Přijela do Glinské poustevny a tam jí starší monaška řekla: „Otec Serafim ti požehnal sníst všechnen boršč.“ A boršč bylo půl hrnce. Z poslušnosti ho snědla. Byla nemocná a uzdravila se. Stávalo se, když se příchozí ostýchali, že mi otec Vitalij říkal: „Jez!“ Ale já už jsem byla najedená. Začínám jíst. Oni na mně koukají: „Otcě Vitaliji, my jí pomůžeme!“ - „Ne, teď ať ona sama jí.“

Nikdy jste neodmítla?

Ne, jak bych mohla? A představte si: vyjdeš od starce, dojdeš sotva k metru (tam je to asi 500 metrů) a už máš hlad! Co tedy znamená poslušnost. Vždyť starci nesytíli pouze obvyklým pokrmem, ale zároveň i duchovním.

Je takové poslušenství nezbytné pouze před starci nebo také na návštěvách?

Ovšemže, je třeba zvážit okolnosti. Trapeza se starci je jedna věc a návštěva druhá. Vždyť starci sytí tělesně i duchovně.

Pocítíte i nyní přítomnost starců ve svém životě?

Samozřejmě, stále jsem jejich poslušnicí.

Cožpak je to možné, když už nejsou mezi živými?

Ale „u Boha není mrtvých, u něho jsou všichni živí“ - říkal vždy otec Vitalij. Tak, jak mne starci postavili v poslušenství, tak v tomto poslušenství zůstávám.

Znamená to, že nejdůležitější věc v životě je poslušnost?

Zcela jistě poslušnost. Jen maličký příklad. Přišla jsem ke starci s duchovní sestrou, která do toho okamžiku nejedla maso 35 let. A starce dává na stůl maso: „Jez, všechno vím, ale ty jez kvůli pokoře.“ Jednou ses plně odevzdala do vůle Boží, musíš ve všem poslouchat. A ona jedla a necítila, že jí maso.

Jestliže žijeme v přítomnosti starců, je to jedna věc. Ale co když nemáme starce při sobě, jak tuto poslušnost uskutečňovat ve svém životě?

Jednou jsem takovou otázku položila otcí Vitaliji. A on říká: „Proto se snad nazýváme věřícími!“ Veškerá sůl je ve slově „věřící“. Je třeba mít víru a od ní je vše ostatní. Moje sestra, schimonachyně, onehdy přijela ke mně (a to již otec Vitalij odešel, starci odešli) a stěžuje si: „Jak ráda bych se zeptala a dostala odpověď!“ A já jí říkám: „Ano, zvykli jsme si, protože starci nám dávali vždy odpověď. A ty, jak učil otec Vitalij, běž k Matce Boží, popros ji. Popros svatě!“ Jestliže s vroucím, s čistým srdcem poprosíš, dostaneš odpověď.

Viděli jste svaté starce i hluboce věřící lidi. Vidíte i nás, nynější pokolení věřících. Co byste nám řekla útěšného?

Hlavní je, nikdy si nezoufat, neklesat na mysli, za žádných okolností. Cokoli by se vám přihodilo, odevzdávat do vůle Boží. Všechno, jak píše ctihodný Serafim Vyrický, „ode mne bylo“, vše je od Hospodina – radost i hoře. Vše se děje z jeho dopuštění.

A když v člověku uhasíná víra?

Je třeba prosit u Pána. Ano, dnešním lidem je těžko. My jsme viděli starce, jejich život! Nikdy neodsuzovat. To je to nejtěžší! Otec Vitalij se snažil vše urovnávat. Přijížděli k němu: „Ten tropí výtržnosti, jiný zase...“ A otec Vitalij: „Přesto bych šel, promluvil bych s ním, pomohl bych mu, aby nebyl skandál, aby vše bylo pokojně.“ Tak se starci dívali na svět. Možná, že dnešní lidé říkají: „Ano, oni prostě žili ve svém vlastním světě.“ Ne, oni žili v našem světě a modlili se za celý svět.

Stávalo se, že bylo třeba něco udělat. A někdo nepřečetl pravidlo, ten to, tamten ono... Nu a co?! Poslušenství. Na poslušenství jsme vždy běželi. Velký půst, poslední a předposlední týden. Požehnali nám pět kuliček! Bylo třeba upéct ze tří pytlů mouky. To je 700-900 kuliček – pro Nejsvětějšího, pro vладыky, pro monastýry. A jak se divně ubírají služby! Vynecháváme je. Ale přesto v srdci takové teplo, takový pokoj! Protože jsme na poslušenství. A poslušenství, to je odseknutí své vlastní vůle. Když je člověk na poslušenství, po celou dobu pocítuje radost.

Je velmi těžké být poslušný, když jeden říká jedno a druhý něco jiného...

Skutečná poslušnost nezná posuzování a rozhovory. Otce Vitalije starci pokořovali takto. Jeden mu říká: „Proč to děláš takhle? Hned toho nech!“ Tak toho nechá. A druhý: „Proč jsi přestal? Pokračuj!“ Tak pokračuje. Současný člověk si řekne – dělali si z něj legraci! Ale v duchovním světě se právě touto cestou buduje poslušnost.

Vyprávěli starci něco o životě svých duchovních otců v Glinské poustevně?

Vyprávěli... jací otcové byli, jak chodili na senoseč. Ale mnozí tehdy vzpomínali na Glinskou poustevnu, jak tam byl přísný život. Glinští starci také říkali, že je třeba rady. Ne svévole, ale rady! A důslednost. Otec Vitalij byl velmi čistotný a pořádný, ani malý kousek papírku nevyhodil. I nás učil pořádnosti a tělesné čistotě. Domníval se: když bude člověk pořádný v maličkostech, pak bude pořádný i v myšlenkách, v modlitbě, ve všem bude pořádný.

Přinesli starci do Gruzie nějaké glinské tradice?

Přinesli sem duch Glinské poustevny. A to cítili všichni – od těch nejnepatrnějších až po vysoce postavené.

Je to asi téměř nemožné, ale zkuste to, prosím, popsat tento duch!

No, jak jej popsat?! Nejde jej, stejně jako vzduch, popsat! To je atmosféra v chrámu, to je jednání s bližním, to je obraz života. Otec Vitalij nedělal rozdíly mezi lidmi. Někdy šel po ulici, viděl chudého a objímal ho, líbal, neznámého člověka.

A jaký případ se stal s báťuškou Andronikem. Více než deset let po jeho smrti k nám přišel člověk. Hledal „stařečka-stařečka“. Vyprávěl nám, jak jednou v zimě jeli s báťuškou Andronikem, auto stoupalo. Báťuška seděl a modlil se čotky. Najednou (bylo velmi kluzko) na ně letí nákladák. „Cítím, uhnout není kam!“, honí se v hlavě řidiče. Báťuška jak seděl, tak i zůstal. Deset centimetrů od auta se sesuv zastavil, řidič, bledý, vyskočil. A Andronik drží čotky a nevěnuje tomu žádnou pozornost. A tak řidič po tolika letech přišel spatřit „stařečka“, se kterým tehdy jel: „To byl svatý člověk!“

Četla jsem, že blokáda Leningradu byla prolomena na přímluvy vladyky Zinovije...

Vladykovi se zjevila svatá Nina. A právě v den svaté Niny, 27. ledna, skončila blokáda Leningradu. V jeho kelii došlo k mnoha zjevením. I Matka Boží se zjevila vladykovi.

Protože když postavili tento domek, „krestilku“, vladyka se sem nechtěl přestěhovat. Jeho kelie byla malá, ale tak drahocenná! Když k němu přijížděli jak nejsvětější patriarcha Pimen, tak Aleksij II., i vladykové, dělal si starosti a říkával: „Mám malou kelii!“ A jeden hierarcha povídá: „Zato se ale zvětšuje, když je mnoho hostů! A srdce obejme všechny.“

Obyčejní lidé také přicházeli k vladykovi s otázkami?

Jakpak by ne! Brali si požeňání, radili se, o něco prosili. Vladyka byl velmi prostý. I když otec Vitalij vždycky říkal, že máme „neobyčejného“ vladyku. Potom, po deseti, dvaceti, třiceti letech se začala vladykova slova naplňovat. Prostě bylo třeba to nasát jako sací papír, jako piják, a když se slova naplňovala, člověk si na vše vzpomněl. Až po smrti vladyky se zjistilo, že v síťce na jeho okně byla dírka. Skrze tuto dírku podával lidem drobné. Potom přicházeli a vyprávěli, jak mnohým pomohl.

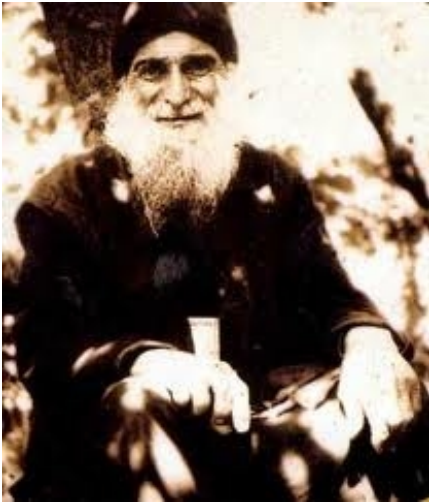
Měl vladyka nějaké návštěvní hodiny?

Jaképak návštěvní hodiny! Celý den měl návštěvní hodiny!

Jste šťastná žena!

Jak mi onehdy řekla sestra – žili jsme v pohádce! Ano. Nyní starci odešli. A my jsme zůstali!

**Dne 21. srpna 2010 byli v Glinské poustevně
schimetroplita Serafím (Mažuga),
schiarchimandrita Andronik (Lukaš) a schiarchimandrita Serafím (Romancov)
připočtení k zástupu svatých.**

Diadém starce

(z duchovních poučení gruzínského starce Gabriela /Urgebadze/, + 1995)

Láska je nad všemi kánony a ustavy. Nenávidíš-li byt' i jediného člověka, jsi odporný Bohu. Je třeba milovat všechny. Avšak jestli nemůžeš, alespoň všem přej dobro. V posledních dobách lidi spasí láska, pokora a dobrosrdečnost. Dobrosrdečnost jim otevře bránu Ráje, pokora je uvede dovnitř a láska jim ukáže Boha.

Boj svatých proroků Henocha a Eliáše s antikristem bude přenášet televize. Až bude Yverská ikona Bohorodice opouštět Athos, rozezněji se zvony a chrámy se viditelným způsobem pokloní, aby ji vyprovodily. Všechno to poběží v televizi. Je to milost Boží, aby to spatřil celý svět, a lidé, jež mají být spaseni, aby přicestovali sem do Gruzie. Přejde doba, kdy lidé budou utíkat do hor. Avšak sami nechoďte... Odejděte do lesů a hor v malých skupinách. Pro křesťany bude největším utrpením to, že sami odejdou do lesů, ale jejich blízcí přijmou pečeť antikrista. Výrobky, na nichž je pečeť antikrista, vám nemohou uškodit. To ještě není ona pečeť. Je třeba se pomodlit modlitbu Páně, přežehnat jídlo znamením kříže, skropit svěcenou vodou a tak je posvěcen jakýkoli pokrm.

+

Moře vyschnou, hory se rozpadnou, ale sláva Kristova nepomine.

Smrt je proměnění. Nebojte se smrti – bojte se Božího soudu. Představte si, jak vám bije srdce, když jste na zkoušce před profesorem. O co strašnější je stát na soudu před Bohem! Velikost Boží je nesrovnatelná s čímkoli.

Tomu, kdo ti dal duši, tomu také patří.

Neustále směřujte k Bohu. Když Bůh uvidí tvou snahu, dá vše nezbytné.

Ne Hospodin opouští člověka, ale člověk Hospodina. Peklo je odpadnutí od Pána.

Spravedlivý se nebojí Boha.

Bůh je nekonečná láska.

Kdo miluje dobrotivost a spravedlnost, ten miluje i Boha a Bůh si jej zamiluje jako vlastního syna.

Pouze srdcem plným lásky lze usvědčovat hříchy druhého člověka.

Kdo se naučí milovat, ten bude také šťastný. Pouze si nemyslete, že láska je vrozený talent. Lásku je možné se naučit a my jsme povinni se o to snažit.

Bůh nepřijímá prázdná slova. Bůh miluje skutky. Dobré skutky – to je láska.

Žij tak, aby ne toliko Bůh tě miloval, ale i lidé měli tě rádi – nic většího není.

Dne 24. prosince 2012 byl v Tbilisi archimandrita Gabriel (Urgebadze) připočten k zástupu svatých.

Svatí otcové o pokání

Ctihodný Athanasij Veliký: Odpuštění přestoupení se získává křtem, hříchy pak jsou příkrývány hořkým pokáním.

Svatý Jan Zlatouústý: Pro toho, kdo má hříchy, je nemalou úlevou žal nad sebou samým (tj. pokání), neboť „Vidím cesty jeho“, praví Hospodin, „a však uzdravím jej; zprovedím jej, a jemu potěšení navrátím, i těm, kteříž kvílí s ním.“ (Iz 57.18) Ó, nevýslovná lidumilnosti! Nevysvětlitelná dobrotivosti! Zarmoutil se a já jej uzdravil! Co je zvláštního na tom, že se zarmoutil? Nic zvláštního, avšak našel jsem v tom důvod jej uzdravit.

Ctihodný Efrém Syrský: Bůh si žádá slyšet od nás naše hříchy ne proto, že by je neznal, naopak, je mu libé, abychom my skrze zpověď přišli k poznání svých pádů. Ne cosi obtížného a těžkého od nás žádá Hospodin, nýbrž zkroušenost srdce, dojetí myšlenek, přiznání k pádu, neúnavného a usilovného utíkání se k Bohu, a nakonec to, abychom na zpovědi vyprošovali pro sebe odpuštění toho, v čem jsme zhřešili a abychom se tomu bedlivě vyhýbali v budoucím čase.

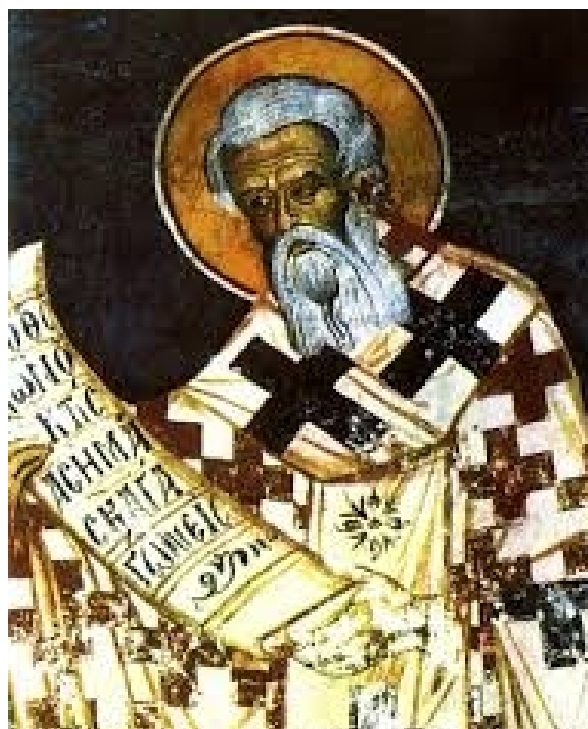
Svatý Řehoř Dvojeslov: Je možno vidět, že tito učedníci (kněží) jsou povoláni k takovým těžkostem pokory, jež jsou úměrné velké slávě, již mají dosáhnout. Vždyť oni nezodpovídají pouze sami za sebe, nýbrž dostávají také moc odpouštět cizí viny, mají účast na moci Nejvyššího Soudce, aby, místo Boha, některých hříchy svazovali a některých rozsvazovali... Avšak kromě toho je dobré vědět, že je mnoho spravedlivých, jejichž život působí takovou radost, že žádné pokání hříšníků nemůže být nad něj postaveno. Neboť za mnohými nezůstávají žádné hříchy a oni se přesto trápí tak, jako kdyby byli vykonavateli všech hříchů. Vše odmítají, včetně toho, co jest dovoleno, pokorně se oddávají opovržení světem; nechtějí si nic dopřát; vzdávají se všelikého dobra, dokonce i toho, které je dovolené, přehlížejí viditelné, vroucně si přejí neviditelné; v pláči nacházejí radost, ve všem se pokořují; a tak jako jiní oplakávají vykonané hříchy, tak oni oplakávají hříchy myšlenek. Jak nazvat ty, kteří se pokořují v pokání z pomyšlení na hřích a vždy zůstávají spravedliví svými skutky, jestliže ne spravedlivci a kající? Z toho je třeba učinit závěr: jakou asi radost působí Bohu spravedlivý, jenž pokorně pláče, když nespravedlivý působí radost na nebesích již tím, že vykonané hříchy očišťuje pokáním!

Svatý spravedlivý Jan Kronštadtský: Pravda a spasitelnost naší svaté víry je zcela zjevná z toho, že ani jedna tajina, ani jedna modlitba pro nás není zbytečná, nýbrž všechny přinášejí k nám s nebe a projevují svou moc v duších i tělech našich, očišťují naše hříchy, upokojují naši duši, dle slov Spasitele našeho: 'Pojďtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám' (Mt 11.28) a zbavují nás trápení srdce a tělesných nemocí.

Ctihodný Jan Damašský: Neboť toliko ji (tj. horlivost o čistotu Pravoslaví) chovám jako naději na spasení, a doufám a přeji si s ní uzříti Pána Ježíše a předložit mu ji jako oběť za ty hanebné hříchy, jichž jsem se dopustil.

Svatý Basil Veliký: Kající musejí oplakávat své hříchy a konat vše, co náleží pokání, z čistého srdce.

Svatý Řehoř Theolog: Takové úsilí, jaké by náleželo lékařům snažícím se určit nemoc, takové my vynakládáme na to, abychom se léčení vyhnuli. Jsme silní proti sobě samým a zkušení v poškozování vlastního zdraví. Tu otrocky skrýváme hřích a tajíme jej v hlubině duše, jako jakýsi zahnívajíc a zhoubný vřed, jako kdybychom tím, že jej skryjeme před lidmi, mohli jej skrýt také před okem a soudem Božím; tu z různých důvodů omlouváme své hříchy a vymýšlíme ospravedlnění pro své vášně; tu si zacpáváme uši a připodobňujeme se hadu, hluchému a zacpávajícímu si uši, a hledáme všechny možné prostředky, abychom neslyšeli hlas toho, jenž nás zapřísahal, a abychom neužívali léky moudrosti, jimiž se léčí duševní neduh; tu, konečně, jak konají ti neotřelejší a nejsmělejší z nás, otevřeně si neošklivíme žádný hřích ani se nestydíme před těmi, jež léčí z hřichu, ale jdeme takřikajíc s odkrytou hlavou vstříc všeliké nezákonnosti. Jaký nerozum! Či jak ještě lépe nazvat takovou nemoc!

Ctihodný Jan Žebříkovec: Nemysli si, že není třeba vyznávat své hříchy (duchovnímu) otcí, pomocníkovi tvé spásy, jako Bohu, když před ním padneš na zem. Viděl jsem, jak odsouzení zločinci svým zoufalým a zkrouteným vzezněním, upřímným doznáním a naléhavými prosbami obměkčili přísnost soudce a jeho hněv obrátili v milosrdenství. Proto žádal Jan Křtitel od těch, kteří k němu přicházeli, vyznání hříchů, sám v něm nemajíc potřebu, avšak hledajíc jejich spasení... Když vyznáváš své hříchy Hospodinu, nezabíhej do podrobností tělesných hnutí, jak se dělá, abys sám sobě nebyl pokušením.

Ctihodný abba Dorotej: Když ďábel vidí, že někdo nechce zhřešit, není tak nezkušený v konání zla, aby ho začal ponoukat k různým zjevným hříchům a říkat mu: jdi, vykonej smilstvo, nebo běž a ukradni; neboť ví, že to nechceme a tak nepovažuje za potřebné nás ponoukat k tomu, co nechceme uskutečnit, nýbrž nachází v nás, jak jsem řekl, pouhé přání nebo pouhé ospravedlnění se, a tak nám pod pláštíkem dobra škodí.

Ctihodný Varsonofij Veliký: Jestliže ti, kteří od krále dostanou nové zlaté mince, tyto sřeží pečlivě a opatrně, pak ony zachovávají svůj lesk a čistotu. Jestliže se o ně ale nestarají, pak mince rezavějí nebo jsou dokonce zcela

zničeny. Proto i jeden mudrc řekl: „Své stříbro zabaluj“. A já ti pravím: ne toliko zabal – do nepochybné víry, ale i zapečeť pokorou a zachováním trpělivosti, skrze něž dochází spásy trpící. Směle ti říkám, protože Bůh dopustil, abych to řekl: skrze mne, nejnuznějšího, promlouvá k tobě velký Přímluvce Ježíš, Syn požehnaného Otce, Dárce Svatého Ducha: - odpouštějí se ti mnohé hříchy tvé, učiněné tebou od narození až do dnes. A tak, když jsi přijal tuto velkou a nevýslovnou radost, zamiluj si Jej celou silou, přines důstojný plod pokání a vzývej se svatým Pavlem tato sladce znějící slova: *Kdo nás odloučí od lásky Boží? Trápení či tíseň, pronásledování či hlad, nahota, nebezpečnost či meč?*

Svatý Jan Zlatoústý: Dokud jsme zde, do té doby máme dobrou naději; ale až odejdeme tam, nebude již v naší moci se kát a smýt ze sebe hříchy. Proto je třeba se bez přestání připravovat na odchod odsud. Co jestli se Vládci zalíbí pozvat nás večer? Co jestli ráno? Co bude, to nám není odkryto proto, abychom stále měli péči a byli připraveni k odchodu.

Ctihodný Jeremiáš Poustevník: Co duše učinila ve vztahu k vášním či ctnostem, na to vše si vzpomene a nic z toho pro ni nebude mrtvé... Jednou jsme o tom hovořili s velkým starcem a ten říkal, že si duše, po odchodu z těla, vzpomene na hříchy i vášně, vzpomene si na samotný způsob hříchu, místo i osobu, s níž zhřešila.